

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/38/2026
Identifikačné číslo spisu:	8618010094
Dátum vydania rozhodnutia:	22.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:8618010094.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA na neverejnom zasadnutí konanom 22. júla 2026 v Bratislave v trestnej veci obvineného M. O., pre zločin porušovanie ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, o dovolaní obvineného podanom proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 10To/19/2025, z 24. septembra 2025

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného M. O. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. SK-9T/31/2018, z 2. mája 2025, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 10To/19/2025, z 24. septembra 2025 bol obvinený M. O. uznaný za vinného zo spáchania prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom od 6. augusta 2024 na skutkovom základe uvedenom vo výrokovej časti rozsudku súdu prvého stupňa. Súd podľa § 44 Trestného zákona upustil od uloženia súhrnného trestu obvinenému M. O., pretože úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu zamestnania, povolania a funkcie spojenej s rozhodovacou právomocou v orgánoch územnej samosprávy na 7 (sedem) rokov uložené obvinenému rozsudkom Okresného súdu Svidník, sp. zn. 1T/112/2014, z 21. júna 2022, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 8To/49/2022, z 23. februára 2023 považoval na ochranu spoločnosti a nápravu páchatelia za dostatočný. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodenému Slovenskému pozemkovému fondu škodu vo výške 2.521,50 Eur.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie s poukazom na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť].

Podané dovolanie obvinený prostredníctvom svojho obhajcu odôvodnil v podstate nasledovne:

„[...] pre ucelený pohľad je potrebné poukázať na tú skutočnosť, že v predmetnej trestnej veci sp. zn. SK-9T/31/2018 prvýkrát prvostupňový súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil. Po podanom odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry vo Svidníku Krajský súd v Prešove rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Prvostupňový súd vec opätovne prejednal a obžalovaného uznal za vinného za skutky kladené v obžalobe. Po podanom odvolaní obžalovaného, Krajský súd v Prešove odvolanie obžalovaného zamietol, čím potvrdil rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku, že je nevinný a skutok nespáchal, nakoľko vykonaným dokazovaním nebolo dostatočne preukázané, že skutok, ktorý mu bol kladený za vinu, spáchal. Vykonané dokazovanie preukázalo v dostatočnej miere, že pokyny dávané na výrub stromov a krov pilčíkom, nezadával obžalovaný, ale ich dával zamestnanec spoločnosti, ktorá výrub realizovala a to p. O.. Svedkovia vypočutí na pojednávaniach jednoznačne potvrdili, že pokyny ohľadom výrubu dostávali od svojho nadriadeného a nie od obžalovaného, ktorého na mieste výrubu ani nevideli. Obžalovaný navyše v inkriminovanom čase bol na služobnej ceste v ČR, čo potvrdil svojou výpoveďou svedok p. L. C.. Taktiež svedkyňa p. O. potvrdila uvedenú skutočnosť, avšak prvostupňový súd ich výpovede vyhodnotil ako nevierohodné, nakoľko svedkyňa p. O.Č. bola zamestnankyňou obecného úradu a svedok p. C. údajne kamarát obžalovaného. Chceme poukázať na tú skutočnosť, že obžalovaný nemal ani žiaden motív na výrub stromov a drevín, čo do väčšieho rozsahu, avšak spoločnosť M., s. r. o., ktorá výrub realizovala, bola motivovaná práve množstvom vyrúbanej drevnej štiepky, ktorú potom následne speňažovala, keďže výrub vykonávala bezplatne. Taktiež tvrdenie súdu o spochybňovaní obrany obžalovaného a hodnotenie jeho výpovedí súdom ako nevierohodné len preto, že bol súdne trestaný je právne irelevantné. Naopak hodnotenie výpovede svedkov p. O., p. M. a p. W., aj keď sa jedná priamo o zamestnancov spoločnosti prevádzajúcej výrub, aj keď ich výpovede nepreukazujú priamu zodpovednosť obžalovaného, súd hodnotí v neprospech obžalovaného, čo je tiež podľa mňa diskvalifikujúce pre hodnotenie rovnosti dôkazov. Aj voči spoločnosti M., s. r. o. vykonávajúcej výrub, je OČTK vedených niekoľko vyšetrovaní v okresoch Svidník a Stropkov, pre obdobné skutky. Vina obžalovaného nebola vykonanými dôkazmi preukázaná jednoznačne a mám za to, že svojim konaním som sa nedopustil spáchania prečinu, tak ako to vyhodnotil súd, aby som bol za uvedený skutok bez akýchkoľvek pochybností odsúdený. Preto v súlade so zásadou „in dubio pro reo“, zotrvávam na tom, že nebolo bez pochybností preukázané, že skutok som spáchal ja a mal som byť preto spod obžaloby oslobodený.“

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhovel jeho dovolaniu, zrušil napadnuté rozhodnutia a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa na výzvu súd prvého stupňa vyjadril prokurátor a uviedol v zásade nasledovné:

„[...] vyjadrujem právny názor, že nie sú splnené [dovolateľom] uvedené dôvody dovolania. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty.

Dovolací dôvod podľa § 371 odsek 1 písmeno i) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Uvedené skutočnosti musia byť zrejmé a porušenie zákona by svojou povahou a závažnosťou malo zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku. Z uvedeného potom logicky vyplýva, že nesprávny procesný postup súdu pri posúdení zisteného skutku alebo nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 odsek 1 písmeno i) Trestného poriadku len vtedy ak má, respektíve mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáza takéto účinky nesprávneho procesného postupu, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 odsek 1 písmeno i) Trestného poriadku.

Napriek uvedenému k veci uvádzam, že pokyn na výrub vo vykonanom rozsahu (na parcele CKN

709/1) dal odsúdený, usvedčujú odsúdeného výpovede svedkov M. O.Š.C.Á.P. a B.Á.G. J.Á.A.. Pokiaľ ide o výpoveď svedka O.Š.C.Á.P., tak ten vypovedal, že odsúdený mu mal dávať opakované pokyny, kde vždy rozširoval rozsah, pokiaľ majú vykonávať výrub. Svedok B.Á.G. J.Á.A. vypovedal, že videl na mieste výrubu odsúdeného a to raz, pričom videl, ako ukazuje smer, no nepočul rozsah pokynov na výrub. K obrane odsúdeného spočívajúcej v tvrdení, že on nemal žiadne pokyny na výrub v predmetnej lokalite dávať, a teda že predmetný výrub vykonala spoločnosť M.Á., s. r. o. (resp. jej zamestnanci) svojvoľne, uvádzam, že pokiaľ by bola spoločnosť M.Á., s. r. o. vedená motívom dosahovania čo najväčšieho zisku bez ohľadu na okolnosti, zrejme by na ploche, kde bol výrub vykonávaný, neponechali nedotknuté stromy čerešní. Tie mali byť podľa výpovede svedka M. O.Š.C.Á.P. ponechané na mieste v zmysle pokynov odsúdeného. Pokiaľ by bolo cieľom spoločnosti M.Á., s. r. o. dosahovanie zisku bez ohľadu na rešpektovanie pokynov odsúdeného, tak by spoločnosť M.Á., s. r. o. spracovala aj predmetné stromy čerešní, pretože s ohľadom na objem drevnej hmoty a od toho sa odvíjajúceho množstva drevnej štiepky ako objektu zisku uvedenej spoločnosti je strom (čerešňa) nepochybne lukratívnejším objektom na výrub a spracovanie ako kroviny (lieska). Nehovoriac aj o logistickej menšej náročnosti presunu spíleného (a následne prípadne na menšie kusy rozptíleného) stromu k mechanizmu na štiepkovanie v porovnaní so sťahovaním napílených krovín z okolia potoka. Účasti odsúdeného na predmetnom výrube nasvedčuje aj správanie odsúdeného po tomto výrube, kedy odsúdený dodatočne vystavil pre spoločnosť M.Á., s. r. o. fiktívne povolenie na výrub. Odsúdený vo svojej výpovedi tvrdil, že toto povolenie vystavoval dodatočne, keď vec začala riešiť polícia.

Mám za to, že prvostupňový, aj odvolací súd sa presvedčivo vysporiadali aj s obranou odsúdeného. Po starostlivom zhodnotení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutok sa stal tak, ako je popísaný vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia a že ho spáchal odsúdený ako trestne zodpovedný subjekt. Správne zistenému skutkovému stavu zodpovedá aj správna právna kvalifikácia. Uvedeným konaním totiž odsúdený v priamom úmysle naplnil všetky pojmové znaky prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom od 6. augusta 2024, pretože v rozpore s ust. § 47 ods. 1, ods. 3, ods. 4 písm. a) a § 69 zákona č. 543/2002 Z. z., teda v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny, vo väčšom rozsahu vyrúbал stromy a kry. Z hľadiska ust. § 2 ods. 1 Trestného zákona správne súd prvého stupňa posúdil aj priaznivosť právnej úpravy Trestného zákona účinné od 6. augusta 2024 pred úpravou účinnou do 5. augusta 2024, podľa ktorej by bolo konanie odsúdeného posúdené ako zločin podľa § 306 ods. 3 písm. b) s trestnou sadzbou od 3 rokov do 8 rokov.“

Prokurátor v závere svojho vyjadrenia skonštatoval, že podľa jeho názoru nie je naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného odmietol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na podanie dovolania [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), podané dovolanie spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že je zrejmé, že dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku nie sú splnené.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku. V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť

súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktné obmedzené, aby sa potenciálne širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie posúdenie trestnosti činu a tiež uloženie trestu v rozpore s § 2 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod..

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je dovolací súd viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižších stupňov, pričom nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce a rozhodujúce súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu. Preto platí, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, no nikdy nie námietky skutkové. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva priamo z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako druhú „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu nižšieho stupňa.

Nadväzujúc na uvedené najvyšší súd konštatuje, že celé dovolanie obvineného tvorí polemizovanie so skutkovými zisteniami súdov nižších stupňov, ich hodnotením dôkazov, ako aj predloženie vlastnej verzie udalostí nekorešpondujúcej s ustálenými skutkovými zisteniami konajúcich súdov. Zohľadňujúc viazanosť dovolacieho súdu týmito skutkovými zisteniami v konaní o dovolaní obvineného najvyšší súd uvádza, že k naplneniu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku na podklade takýchto námietok dovolateľa nemohlo dôjsť. Rovnako tak na podklade námietok dovolateľa, prostredníctvom ktorých spochybňuje ustálené skutkové zistenia konajúcich súdov, nemohlo dôjsť ani k naplneniu žiadneho iného dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, keďže takto formulované námietky nezodpovedajú žiadnemu z dôvodov dovolania vymedzených v tomto ustanovení.

Najvyšší súd konkrétne dáva do pozornosti nasledovné námietky dovolateľa, ktoré sa nezhodujú s riadne odôvodnenými skutkovými zisteniami konajúcich súdov:

- vykonané dokazovanie preukázalo v dostatočnej miere, že pokyny na výruby stromov a krov pilčíkom nezačínal obvinený, ale zamestnanec spoločnosti M., s. r. o. O.Á.;
- obvinený bol v inkriminovanom čase na služobnej ceste v Českej republike;
- bolo nedostatočne zohľadnené, že obvinený nemal žiaden motív na výrub stromov a drevín na rozdiel od spoločnosti M., s. r. o., ktorá bola motivovaná množstvom vyrúbanej drevnej štiepky, ktorú následne speňažovala;
- spochybňovanie výpovedí obvineného a ich hodnotenie ako neverohodné len s poukazom na to, že bol súdne trestaný je právne irelevantné;
- výpovede svedkov O., M. a W. nepreukazujú priamu zodpovednosť obvineného a napriek tomu, že ide o zamestnancov spoločnosti prevádzajúcej výrub, boli vyhodnotené v neprospech obvineného;
- bolo nedostatočne zohľadnené, že voči spoločnosti M., s. r. o. je vedených viacero vyšetrovaní v okresoch Svidník a Stropkov pre obdobné skutky
- nebolo preukázané bez akýchkoľvek pochybností, že skutok spáchal obvinený.

Logickým následkom uplatnenia vyššie parafrázovaných dovolacích námietok - ktoré smerujú výlučne k spochybneniu správnosti a úplnosti skutkových zistení, rozsahu dokazovania a hodnotenia dôkazov môže byť len to, že najvyšší súd takéto námietky označí ako stojace zjavne mimo uplatnený dovolací dôvod [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku]. Navyše, takto formulované dovolacie námietky nemožno kvalifikovane podradiť ani pod akýkoľvek iný uplatniteľný dovolací dôvod, nakoľko sa nimi v súvislosti s ich obsahom v podstate nie je možné z právneho hľadiska zaoberať tak, aby bol dovolací prieskum aspoň okrajovo súladný s platnou a účinnou právnou úpravou (výnimkou je procesná situácia, keď je subjektom podávajúcim dovolanie minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Z uvedených dôvodov dovolací súd na podklade námietok dovolateľa nezistil naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ani iných), a preto rozhodol tak, ako je vyjadrené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.